

Roihuvuori-Seuran kaavamuistutus Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastolle Vartiosaaren osayleiskaavaehdotukseen

Roihuvuori-Seuran hallituksen mielestä Vartiosaari tulee säilyttää ennenkaikkea kaikille kaupunkilaisille avoimena ulkoilu- ja virkistysalueena. Tämän takia Roihuvuori-Seura edellyttää että osayleiskaavaehdotusta muutetaan siten, että mittavat lisärakentamiset ja asukasmäärän lisäykset poistetaan osayleiskaavaehdotuksesta.

Vartiosaarta tulee kehittää esimerkiksi saaristolaiskulttuuri-, kulttuuri-, taide, luonto-, virkistys-, kuntoutus-, liikunta-, majoitus-, leirintä-, pienvene-, ja erilaisten sosiaalisten palveluiden ja aktiviteettien lisäämiseksi. Saarelle mahtuu näihin toimintoihin liittyvää pienimuotoista lisärakentamista, kunhan se sovitetaan ympäristöönsä nykyisen huvila- ja loma-asutuksen mukaisesti. Vartiosaaren saavutettavuutta erityisesti kesäaikaan on parannettava joko kiinteällä jalankulun mahdollistavalla siltayhteydellä, veneyhteydellä tai esimerkiksi ponttoonisillalla.

Vartiosaaren suojelu vastaa Euroopan rakennustaiteellisen perinnön suojelua koskevan yleissopimuksen tavoitteita. Suojelutarve kohdistuu koko Vartiosaaren valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön sekä luonnonympäristöön.

Vartiosaaren osayleiskaavaehdotuksessa esitetään 83 hehtaarin Vartiosaaren 5000 - 7000 asukkaan asuinalueita.

Kaavaehdotus perustuu laajamittaiseen asuinrakentamiseen ja raitiotieyhteyteen. Vartiosaari on Uudenmaan maakuntakaavojen yhdistelmässä merkitty valtakunnallisesti kulttuuriympäristön kannalta merkittäväksi alueeksi (Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde, valtakunnallisesti merkittävä (RKY 2009)), on sinne osoitettu asuntoja ja muuta rakentamista. Jäljelle jäisivät vain kapeat rantakaistaleet virkistys- ja viheralueiksi, jolloin kapean niemen luonto ja kulttuuriarvot hävitettäisiin lähes kokonaan.

KSV:n Kaavoituskatsauksen 2014 vision mukaan ”kaupunkirakenne on selvästi nykyistä tiiviimpi” ja Helsingin väkimäärä kasvaisi puolella vuoteen 2050 mennessä. Jos väestö kasvaa ennustetusti ja kaupunkirakenne tiivistyy vuoteen 2050 mennessä, niin tarvitaan myös uusia virkistysalueita.

Vartiosaari on tällaiseen poikkeuksellisen hyvä alue, ainutlaatuinen saari, jopa kansainvälisiä metropoleja vertailtaessa. Vartiosaaren näyttävä kulttuuriympäristö ja luonnon monimuotoisuus yhdistettynä sen keskeiseen sijaintiin on tiivistyvällä ja kasvavalla pääkaupunkiseudulla parhaiten hyödynnettävissä virkistys-, kulttuuri- ja luontomatkailualueena. Vartiosaari on hyvin edustava ja suhteellisen luonnontilaisena säilynyt rehevä välisaariston saari Helsingissä. Vartiosaarien monimuotoinen miljöo mahdollistaa myös aktiivisen yhdistys-, virkistystoiminnan viljelypalstoineen, eläintiloineen jne. Näitä tekijöitä on vaalittava ja kehitettävä, jotta kaupunki voisi vielä vuonna 2050 olla edelleenkin hyvä asuinpaikka väkiluvun jatkuvasti lisääntyessä.

Nyt esitetty raskas rakentaminen seurausvaikutuksineen tuhoaa saaren kulttuuri- ja luonnonympäristön. Mittavat rakennusmassat ja uusi ehdotettu silta tuhoaa saariston maiseman. Vartiosaaren herkkä, selvitysten perusteella harvinaisia eläin- ja kasvilajeja, ainutlaatuisia kasvupaikkoja ja geologisia esiintymiä sisältävä luonto ei kestäisi esitettyä muutosta ja syntyvää kulutusta.

Vartiosaaren suunnittelun tulee perustua luonnonmukaisuuteen ja historialliseen jatkuvuuteen. Kehittämisen lähtökohdaksi sopii saarelle vakiintuneiden toimintojen edistäminen ja vahvistaminen ensisijaisesti olevaa rakennusperintöä hyödyntämällä. Arvokkaiden, mutta nykyisin osaksi tyhjillään olevien, rakennusten säilyminen tulee turvata ja ne tulee ottaa aktiiviseen ympärivuotiseen käyttöön.

Roihuvuori-Seuran muistutus perustuu soveltuvilta osin Marjaniemi-Seuran kaavamuistutukseen.

Helsingissä 28.1.2016

Roihuvuori-Seuran puolesta,

puheenjohtaja Otto-Ville Mikkela

johtokunnan jäsen Tapio Linna